

Tillsynsprojekt på återvinningsstationerna

– i Stockholms stad

Illustration: Tove Hennix

MILJÖFÖRVALTNINGEN
HÄLSOSKYDD

www.stockholm.se/miljoforvaltningen

Tillsynsprojekt på återvinningsstationerna i Stockholms stad

Sammanfattning

Miljöförvaltningen har under sommaren 2006 genomfört tillsynsbesök på 18 återvinningsstationer i Stockholms stad. Stationerna kontrollerades med avseende på skötsel och tömningsrutiner. Huvuddelen av stationerna uppvisar brister vad gäller tömning av behållarna varför förpackningar och tidningar hamnar utanför.

Miljöförvaltningen har inspekterat och kontrollerat hur IL Recyclings egenkontroll sköts och krävt in förslag på åtgärd vid konstaterade brister i egenkontrollen. Därutöver har stadsdelsförvaltningarnas hantering av frågor kring återvinningsstationer undersökts.

För att komma tillrätta med problemen kring återvinningsstationerna har IL Recycling bl.a. installerat nivåmätare på behållare för kartong för att veta när behållarna är överfulla. Vidare har IL Recycling redovisat 4-timmars regel i city som innebär att brister ska vara åtgärdade inom den tiden. Likväl har Miljöförvaltningen konstaterat att det finns brister i IL Recyclings uppföljning och utvärdering av underentreprenörernas arbete. Verksamhetsutövaren uppfyller inte kraven på egenkontroll fullt ut.

Bakgrund

Majoriteten (s, v och mp) i Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansåg vid uppföljningen av budgeten 23 maj 2006 att skötsel och renhållning kring återvinningsstationerna (ÅVS) inte fungerar tillfredsställande varför tillsynen skulle prioriteras under sommaren 2006.

Sammanlagt 18 återvinningsstationer inspekterades som ett led i tillsynsverksamheten vad gäller producentansvar på förpackningar och tidningar.

Miljöförvaltningen valde att rikta tillsynen mot verksamhetsutövaren IL Recycling Service AB, som är samordningsentreprenör för Förpacknings- och tidningsinsamlingen, som i sin tur representerar materialbolagen, se bilaga 1. För att få en effektivare tillsyn och snabbt nå resultat vad gäller nedskräpning vid ÅVS valde förvaltningen dels att kontrollera om Renhållningsförvaltningens uppföljning av markupplåtelseavtalet för återvinningsstationerna gett resultat (bilaga 2), dels att granska IL Recyclings klagomålsstatistik för perioden maj till mitten av juni 2006.

Ett samordnat uppföljningsarbete med Renhållningsförvaltningens markupplåtelseavtal (mellan materialbolagen och renhållningsnämnden) kunde dock inte genomföras p.g.a. tidsbrist.

En fungerande egenkontroll är en förutsättning för att verksamheten ska kunna förebygga olägenheter för människors hälsa och miljö och på så sätt minska klagomålen från nedskräpning. Med anledning av detta beslutade Miljöförvaltningen om att förelägga IL Recycling Service AB att redovisa egenkontrollen med stöd av miljöbalkens 26 kapitel 19 § och 2 kapitel som innehåller de s.k. allmänna hänsynsreglerna. Dessa utgör grunden för egenkontrollen. Utifrån detta ställde förvaltningen krav på att utreda ansvarsförhållanden, rutiner (t ex drift och skötsel) och åtgärder, för att ska skapa förutsättningar för lagefterlevnad.

Projektet hade ingen budget utöver det som togs ut som timavgift för nedlagd handläggningstid från verksamhetsutövaren IL Recycling Service AB. Denna avgift täcker inte den nedlagda tiden för redovisning av resultaten i projektet till Miljö- och hälsoskydds nämnden.

IL Recycling Service AB har debiterats timavgift för tillsyn med 31 200 kronor t.o.m. 30 oktober 2006.

Metodik

Inspektion

Inspektion vid Norrmalms och Kungsholmens återvinningsstationer genomfördes på 18 slumpvis utvalda stationer. Därefter följde Miljöförvaltningen upp de noterade anmärkningarna.

Följande punkter kontrollerades vid inspektion, se bilaga 3;

- återvinningsstationens adress,
- typ av nedskräpning; förpackningar eller tidningar, hushållsavfall, grovavfall, farligt avfall, byggavfall mm,
- överfyllda behållare,
- skyltar som visar vem som ansvarar över station,
- sorteringsanvisningsskyltar för respektive behållare.

IL Recycling förelades att redovisa egenkontrollen d.v.s. verksamhetens rutiner över skötsel och tömning vid återvinningsstationerna. Föreläggandet utformades i samarbete med avdelningen Plan och miljö. Vidare förelades IL Recycling att redovisa vilka åtgärder verksamheten behöver vidta för att minska på klagomålen från medborgare på nedskräpning vid ÅVS.

Föreläggande - egenkontroll

Miljö- och hälsoskydds nämndens föreläggande 2006-06-14 till IL Recycling om att inkomma med nedskrivna rutiner var följande:

- Redogöra för vilka rutiner som IL Recycling Service AB och dess underentreprenörer har för skötsel och tömning av de olika fraktionerna vid återvinningsstationerna, vid normalfallet och under semestertider.
- Redogöra tidsplanen för kapacitetsökning för mottagning av de olika fraktionerna vid befintliga och planerade stationer.
- Redogöra för de rutiner som bolagets samtliga underentreprenörer har för att komma tillrätta med överfyllda behållare innan planerad tömning, bristfällig skyltning och nedskräpning vid återvinningsstation.
- Redogöra för hur transportören som tömmer behållarna rapporterar hur stationen ser ut i övrigt med avseende på överfyllda behållare.
- Redogöra för rutinerna som finns för klagomålshantering vid kundtjänst.

- Förse samtliga behållare med sorteringsanvisningar. Dessutom ska en informationsskylt för hela stationen finnas väl synlig. Skyltningen ska hållas ren från nedsmutsning och klotter samt bytas ut vid behov.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens föreläggande 2006-10-02 till IL Recycling om att inkomma med förslag på åtgärder var följande:

- *Hur* uppföljningen och utvärderingen av underentreprenörernas arbete vid återvinningsstationerna i Stockholms stad ska skötas så att behovet av insatser (t.ex. städning, omskyltning, extra tömning) via klagomålen minskar.
- Hur *ofta* ovanstående uppföljning av underentreprenörerna ska ske för att den varken ska vara helt beroende av externa kontrollanter (Samhall, Renhållningsförvaltningen, chaufförer eller allmänheten) eller beroende av om städning eller tömning har genomförts.
- *Vem/vilka* som ska ansvara för att uppföljningen och utvärderingen av underentreprenörernas arbete vid återvinningsstationerna sköts så att inga olägenheter uppstår. Ansvarig ska vara utsedd av IL Recycling Service AB och inte beroende av externa kontrollanter.

Enkät till Stadsdelsförvaltningarna

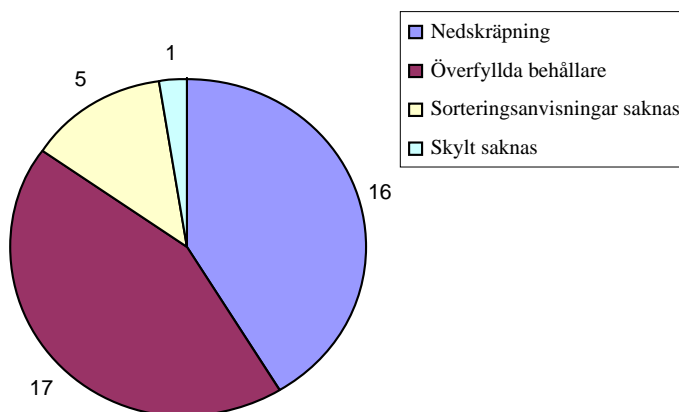
Frågeformulär om hur skötsel och tömningen fungerar på återvinningsstationerna skickades till alla Stadsdelsförvaltningar i Stockholms stad, se bilaga 4.

Resultat

Inspektion

Vid återvinningsstationerna på Norrmalm och Kungsholmen hade ca 78 % anmärkning på skötseln och 95 % på överfyllda behållare av totalt 18 stationer. Den nedskräpning som noterades var framför allt förpackningar och tidningar där behållarna var överfyllda. Förutom det saknade ca 30 % av stationerna sorteringsanvisningar på enstaka behållare.

Figur 1: Typ av anmärkningar vid 18 återvinningsstationer

Egenkontrollen

Nedan följer Miljöförvaltningens sammanställning av IL Recyclings svar på föreläggande daterad 2006-06-14 om vilka rutiner verksamheten har.

1) Redovisade rutiner för tömning:

Behovet och tidpunkten på året (jul, påsk mm) styr hur ofta och när tömningen sker. Tömningsentreprenörerna ändrar schemat under året. Nuvarande rutin är att tömningsintervallet ökas för behållarna när dessa vid upprepade tillfällen varit överfyllda under minst 1-2 veckor.

Behållare för kartong försågs med nivåmätare den 30 september 2006, genom IL Recycling försorg.

2) Redovisade rutiner för skötsel av ÅVS:

Samhall har idag skötselansvaret och rapporterar in, fulla behållare, typ och grad av nedskräpning exempelvis grovavfall och hushållsavfall, samt antal besök på stationen. Rapportering sker via handdatorer till IL Recycling. Skötseln av ÅVS sker vid behov. Allmänheten ringer kundtjänst om nedskräpning och överfyllda behållare.

Tömningsentreprenörerna ringer till kundtjänst om städning behövs. Ingen dokumentation sker av entreprenörerna.

Sorteringsanvisningarna på behållarna byts ut av IL Recycling eller kompletteras av chaufförerna för respektive materialslag.

Renhållningsförvaltningen rapporterar felaktig skyltning till IL Recycling vilka ansvarar för utbyte.

I city gäller 4-timmars regeln. Det innebär exempelvis att om klagomål som kommit in före kl 15:00 till kundtjänst, vidarebefordras till entreprenörerna vilka då ska åtgärda problemen innan 19:00.

Nedan följer Miljöförvaltningen sammanställning av IL Recyclings svar på föreläggande daterat 2006-10-02 om vilka åtgärder som vidtagits.

1) Förslag på åtgärder enligt följande:

IL ska inte vara revisor för egen verksamhet.

Det är FTI som är uppdragsgivare och ska revidera och hålla IL Recycling under överinseende med hjälp av egna kontrollanter.

FTI ansvarar för uppföljning och utvärdering genom månadsmöten med avtalsknutna entreprenörer.

IL Recycling har därutöver egna resurser för kontroll av den egna verksamheten men vill inte beskriva organisationen i detalj eftersom den är en affärshemlighet och konkurrensutsatt.

Stadsdelsförvaltningarnas synpunkter

Svar på Miljöförvaltningens enkät inkom från 13 stadsdelsförvaltningar (totalt 18). Mer än 50 % av Stadsdelsförvaltningarna anser att tömning och skötsel fungerar bra.

	Ja	Antal ggr (maj-juli 06)	Nej
Antecknas klagomålen?	4	3, 0, 2, 1	9
Vidarebefordras klagomålen till kundtjänst?	11		2
Framtvingas städning?	7	3, 4-5, 10-12, 1, 4, 10, 0	6
Fungerar skötsel och tömning?	8		5

Tabell 1: Stadsdelsförvaltningarnas svar på Miljöförvaltningens frågeformulär.

Axplock av stadsdelsförvaltningarnas synpunkter på skötsel:

- Det är problem vid vissa tillfällen. I övrigt fungerar driften bättre idag än när systemet med förpacknings- och tidningsinsamlingen var nytt.
- Städningen av ÅVS har fungerat bra under maj-september. Utbyte av eldhärjade behållare fungerar fortfarande dåligt. Det tar för lång tid mellan anmälan till åtgärd.
- Tömningen är bättre än tidigare, städning fungerar dåligt, stationerna bör inhägnas.
- De töms för sällan, städningen är bristfällig.
- Trots att skötsel fungerar så anses ändå att det är stort städbehov efter helgen.
- Skötsel fungerar sedan i våras.

- Skräpet blåser iväg långt från ÅVS. Vad är minsta avståndet från ÅVS som de plockar skräp?
- Det är värst vid byte av städentreprenör. Fungerar bättre och bättre med åren.
- Skötseln av ÅVS har blivit bättre men fortfarande är det problem under helgerna, önskvärt med städning då.
- Skötseln fungerar bättre och kan bli ännu bättre.
- Ha en bättre klottersanering, fler tömningar, städning under behållarna.

Diskussion

Målet med tillsynsprojekt har varit att kontrollera samordningsentreprenören IL Recycling Service AB's rutiner för skötsel och tömning av behållarna vid återvinningsstationerna (ÅVS) i Stockholms stad. Miljöförvaltningen har i tillsynsprojekt bedömt det som att IL Recycling är den som har huvudansvaret över skötsel och tömning av ÅVS. I förordningen om producentansvaret för förpackningar och tidningar definieras begreppet producent som är den som tillverkar, importerar eller säljer varor.

För IL Recyclings verksamhet som påverkar människors hälsa och miljö är det viktigt med en god egenkontroll som ger kunskaper om den egna verksamheten. En fungerande egenkontroll är en förutsättning för att verksamheten ska kunna förebygga olägenheter för människors hälsa och miljö och på så sätt minska klagomålen från nedskräpning. De s.k. allmänna hänsynsreglerna i 2 kapitlet miljöbalken behöver uppfyllas för att kontrollen av skötsel och tömning vid ÅVS ska fungera.

Miljöförvaltningen konstaterar vid inspektionen att kontrollen över producentansvaret för förpackningar och tidningar inte fungerar tillfredsställande. Stickprovsinspektioner på 18 stycken utvalda stationer visade att ca 78 % hade anmärkning på skötseln och 95 % på överfyllda behållare. Den nedskräpning som noterades gällde framförallt förpackningar och tidningar där behållarna var överfyllda. Därutöver saknades ca 30 % av stationerna sorteringsanvisningar på enstaka behållare. Det ska påpekas att detta var stickprover och att den procentuella fördelningen inte är överförbar på de ca 250 stycken ÅVS som finns i Stockholms stad. Dock är det fler än 50 % av stadsdelsförvaltningarna som är nöjda med hur skötsel och tömning fungerar vid stationerna men menar att den kan bli ännu bättre. Sammantaget konstaterar Miljöförvaltningen att IL Recycling har brister i hanteringen av problemen kring ÅVS.

IL Recycling förelades att redovisa egenkontrollen, bl.a. hur underentreprenörerna Samhall och Resta m.fl. sköter arbetet vid ÅVS. I redovisningen framgår att Samhall, Renhållningsförvaltningen, chaufförer (tömningsentreprenörer) och allmänheten anmärker på skötsel och tömningar av behållare till IL Recyclings kundtjänst. Underentreprenörernas rapportering sker skriftligt via handdatorer eller muntligt via telefonsamtal till IL Recyclings kundtjänst beroende på underentreprenörens uppdrag. Eftersom nedskräpning förekommer frekvent menar Miljöförvaltningen att IL Recycling saknar överblick och kontroll över hanteringen av förpackningar och tidningar vid ÅVS.

För att allmänheten ska kunna rapportera in brister i skötseln av ÅVS till kundtjänst måste skyltar med telefonnummer finnas. Renhållningsförvaltningens två kontrollanter av markupplåtelseavtalet anmärkte på felaktiga skyltar under 2006 varefter dessa byttes ut. Utöver skyltar måste sorteringsanvisningar finnas på behållarna för att allmänheten ska kunna sortera i rätt behållare. Det är IL Recycling och chaufförer (tömningsentreprenörerna) som byter ut eller kompletterar sorteringsanvisningarna för respektive materialslag. Trots det noterade Miljöförvaltningen att anvisningar saknades när inspektioner genomfördes vid ÅVS på Kungsholmen och Norrmalm. Även detta tyder på att egenkontrollen är bristfällig.

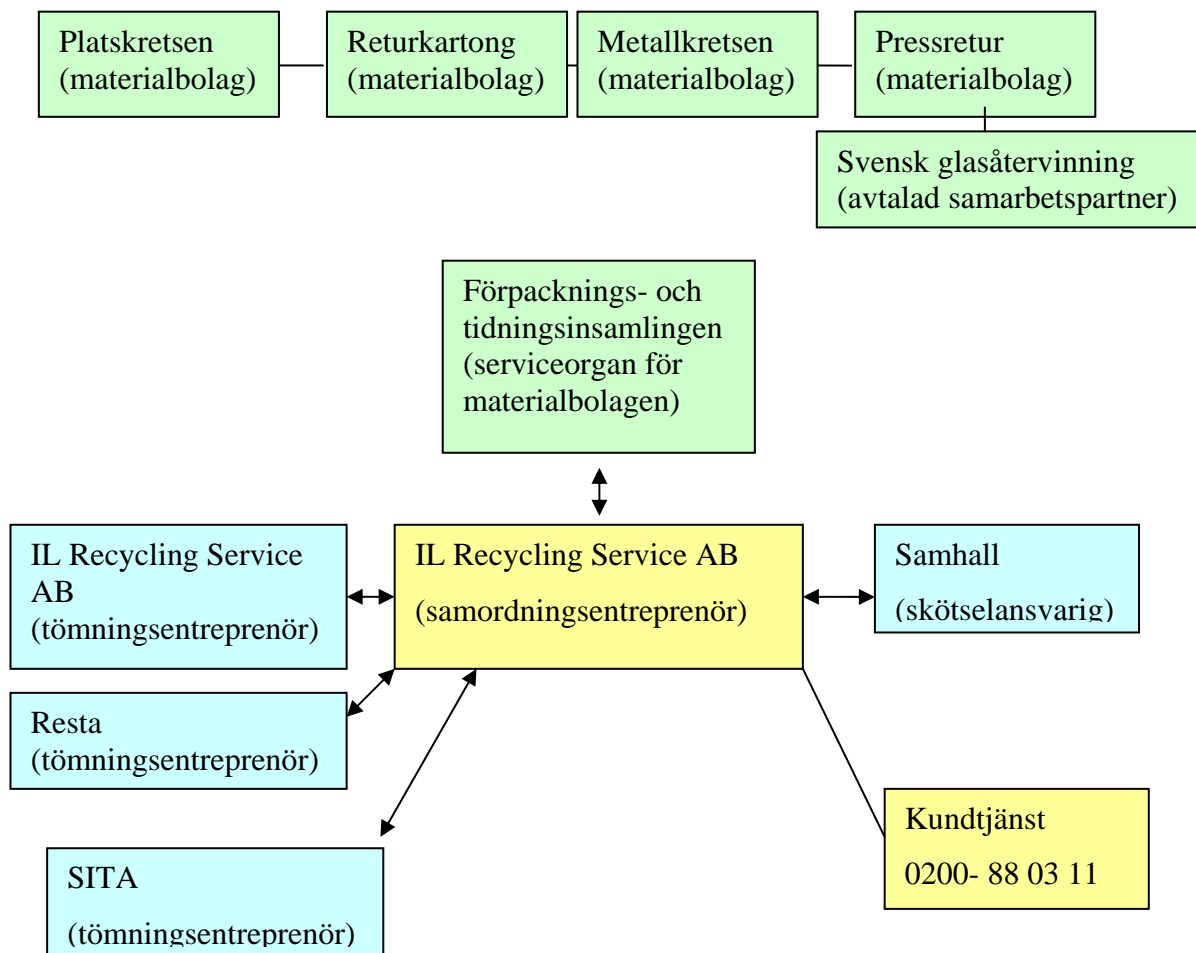
Underentreprenörerna har 4 timmar på sig att åtgärda fel vid ÅVS (den s.k. 4-timmars regeln) vilket innebär t.ex. att de klagomål som rapporterats till kundtjänst kl. 15:00 ska vara åtgärdade kl. 19:00. Enligt Samhall fungerar inte regeln idag utan det brister i samordningen mellan städentreprenören och tömningsentreprenören av behållarna. Det är ett problem när glasbehållarna är överfyllda och stora mängder av glas har hamnat vid sidan om behållaren. Då tar Samhall inte hand om glaset utan lämnar grovstädningen till tömningsentreprenören. Dock rapporterar Samhall direkt till kundtjänsten som vidarebefordrar detta till ansvarig tömningsentreprenör som i sin tur ska åtgärda felet. Detta görs inte trots att IL Recyclings

kundtjänst rapporterar om omedelbar tömning utan städning sker endast efter det fastställda tömningsschemat. Miljöförvaltningen delar således Samhalls uppfattning att 4-timmars regeln inte fungerar i praktiken.

Därutöver styrs tömningsintervallet av konsumentens behov och tidpunkten på året, exempelvis jul. Tömningsentreprenörerna ändrar schemat under året om behållarna vid upprepade tillfällen varit överfyllda under minst 1-2 veckor. För att komma tillrätta med överfyllnad har IL Recycling Service AB försett samtliga behållare för kartong med nivåmätare den 30 september 2006. Miljöförvaltningen konstaterar i december 2006 att behållare för kartong fortfarande svämmer över trots nivåmätare. Nivåmätare är således inte en tillräcklig åtgärd för att förhindra överfyllnad.

Ovanstående brister föranledde Miljöförvaltningen att förelägga verksamhetsutövaren om att vidta åtgärder för att fullgöra kraven i egenkontrollen. IL Recycling har i dagsläget inte beskrivet i detalj ansvarsförhållandena inom verksamheten eller vilka förebyggande åtgärder som används för att förhindra olägenhet för människors hälsa och miljö. Tillsynsprojektet visar att det fortfarande är problem med samordningen kring skötsel och tömningen av ÅVS.

IL Recycling har sett över skyltning och placerat ut nivåmätare. Vilka ytterligare åtgärder som har vidtagits med anledning av Miljöförvaltningens föreläggande har inte redovisats för förvaltningen. Problemen med nedskräpning kring ÅVS har ännu inte lösts.

Schema över aktörer för producentansvaret av förpackningar och tidningar i Stockholms stad.

Mellan RK Returkartong AB, 556483-8828, Svenska Metallkretsen AB, 556487-0037, Plastkretsen (PK) AB, 556488-4640, Svensk Glasåtervinning AB, 556049-1481, och Pressretur AB, 556188-2712, samt deras servicebolag, Svenska Förpacknings- och Tidningsinsamlingen AB, (FTI), 556665-4090, nedan kallade Materialbolagen å ena sidan och Stockholms kommun genom dess renhållningsnämnd, nedan kallad Staden, å andra sidan, har träffats följande

AVTAL

avseende återvinningsstationer för returpapper och förpackningsavfall på offentlig platsmark.

§ 1 Förutsättningar

Materialbolagen ska med utgångspunkt i miljöbalkens bestämmelser och enligt förordningarna om producentansvar för returpapper och förpackningar (nedan kallade Förordningarna) tillhandahålla lämpliga insamlingssystem för returpapper och förpackningsavfall (nedan kallat Producentansvaret).

Detta avtal reglerar etableringen och driften av insamlingssystemets återvinningsstationer på offentlig platsmark förvaldad av Stockholms kommun samt kostnadsfri hämtning från fastigheter under vissa förutsättningar se bilaga 5 om krantömning.

Materialbolagen ska härvidlag främja en god trivsel vid återvinningsstationerna och därmed bidra till en ökad sorteringsvilja hos allmänheten.

Det åligger Materialbolagen att tillse att det finns en ansvarig samordningsentreprenör för den operativa återvinningsstationsverksamheten, vilket innebär ombesörjande av drift, tömning, skador och tillsyn och i övrigt enligt vad som följer av detta avtal. Genom sina befogenheter blir samordningsentreprenören verksamhetsutövare på återvinningsstationerna istället för insamlingsentreprenörerna. Gentemot staden svarar dock alltid Materialbolagen för samtliga skyldigheter enligt detta avtal. Materialbolagen svarar för större infrastrukturfrågor såsom etablering (ansökan om tillstånd för platser, bygglovfrågor och stationsutformning), indragning och omlokalisering av ÅVS samt samrådet med staden kring relevanta delar av producentansvaret.

Materialbolagen ska utse en representant som företräder Materialbolagen i fråga om tillämpning och uppföljning av detta avtal. Staden ska i sin tur utse en representant i förhållande till Materialbolagen.

Materialbolagen ansvarar solidariskt med varandra gentemot staden för Materialbolagens skyldigheter enligt detta avtal och ansvar för ersättningar och vite.

§ 2 Ansvar för etablering

Materialbolagen ansvarar för etableringen av återvinningsstationer och därmed sammanhängande kostnader såvida inte annan överenskommelse träffas för enskilda etableringar. Materialbolagen är medvetna om att polistillstånd erfordras för ianspråktagande av offentlig platsmark i varje enskilt fall och att bygglov krävs för anordnande av återvinningsstation. Placeringen av återvinningsstationerna ska godkännas i enlighet med Stockholms kommunfullmäktiges beslut om organisation.

Staden ska i enlighet med förordningarna medverka till att Materialbolagen anvisas tillräckligt antal platser för återvinningsstationerna. Mot bakgrund av parternas åtaganden enligt detta avtal och de speciella förhållanden som råder i Stockholms kommun utgår ingen avgift till staden för upplåtelse av offentlig plats.

Vid avetablering på Materialbolagens initiativ eller på grund av underlåtenhet från Materialbolagen ska Materialbolagen svara för att den ianspråktagna marken återställs i ursprungligt skick. Samråd ska härvid ske mellan parterna.

§ 3 Materialslag

De materialslag, nedan fraktioner, som avtalet omfattar är:

- Förpackningar av Färgat glas
- Förpackningar av Ofärgat glas
- Förpackningar av Metall
- Förpackningar av Hårdplast
- Förpackningar av Kartong/Well
- Returpapper

Minskning av antalet fraktioner förutsätter godkännande av staden och en gemensam översyn av relevanta delar av detta avtal. Vid insamling av ytterligare fraktioner ska särskilda överenskommelser träffas om etablering och drift av för fraktionerna avsedda insamlingsbehållare.

Staden äger rätt att samla in småbatterier inom respektive återvinningsstation, varvid Staden svarar för kostnaderna för etablering och drift av detta insamlingsystem.

§ 4 Insamlingsbehållare

Insamlingsbehållarna, som ska vara "stockholmsgröna", ska inom respektive återvinningsstation vara utformade på ett enhetligt sätt. Utformningen av insamlingsbehållarna ska godkännas av renhållningsnämnden och stadsbyggnadsnämnden. I syfte att underlätta hanteringen har parterna enats om ett sortiment av behållare som kan ställas ut på återvinningsstationerna, se bilaga 1. Särskild överenskommelse om andra behållartyper kan träffas mellan parterna, exempelvis om nedgrävda behållare. Bygglovsprövning sker i enlighet med Stockholms kommunfullmäktiges beslut om organisation.

Insamlingsbehållarna ska vara tillgängliga för medborgare med funktionshinder.

Parterna ska sträva efter att äldre behållare successivt ersätts med nya mer volymeffektiva behållare.

§ 5 Antal återvinningsstationer

Parterna ska sträva efter en sammanlagd etablering om 350 st återvinningsstationer inom Stockholms kommun. Vid varje återvinningsstation ska insamlingsbehållare finnas för de fraktioner som avtalet omfattar, om inte annat skriftligen överenskomms i särskilt avtal. I bilaga 2 redovisas parternas viljeinriktning i fråga om återvinningsstationernas fördelning över staden.

§ 6 Driftansvar mm

Samordningsentreprenören, eller den Materialbolagen utser, ansvarar för driften av återvinningsstationerna. Stationerna ska hållas tillgängliga och vara välskötta samt estetiskt tilltalande. Återvinningsstationerna, och driften av dessa, får inte orsaka sanitär olägenhet i form av lukt, skadedjur eller buller. Återvinningsstationerna ska städas vid behov. Stationerna ska av allmänheten upplevas som rena och kunna användas utan risker eller olägenheter på grund av nedskräpning eller av annan orsak. Städområde är, förutom den sammanhängande yta som bildas av en tremeterszon mätt från samtliga i stationen ingående insamlingsbehållares ytterkanter, även det område vars nedskräpning uppenbart härrör från återvinningsstationen. Vid avflyttning från markområde för återvinningsstation ska marken och området återställas i ursprungligt skick och hållas städade under en månad efter av staden godkänd avflyttning. Driften omfattar barmarksrenhållning och vinterväghållning, dvs. all renhållning/städning och snöröjning, bortforsling och halkbekämpning oavsett hur behovet uppkommit. Vidare ska insamlingsbehållarna hållas rena och vara fria från klotter, affischer mm. Materialbolagen ska se till att den lokala information som skall tillhandhållas enligt § 10 vid varje återvinningsstation är tydlig och aktuell.

Insatser beträffande ovan i denna punkt nämnd barmarksrenhållning/städning m.m. får vidtas utan begränsning i tiden.

Återställande efter nedskräpning ska ske senast klockan 20.00 nästkommande arbetsdag efter det att Staden anmodat Materialbolagen, eller den av Materialbolagen utsedde Samordningsentreprenören, att vidta rättelse. Om Materialbolagen inte fullgör sina åtaganden beträffande barmarksrenhållning/städning och efter anmodan inte inom nedan angivna tidsfrister vidtar rättelse äger Staden rätt till vite med 1.200 kronor per påbörjat dygn som bristen består. Staden äger också rätt att avhjälpa bristen på Materialbolagens bekostnad till självkostnadspris för personal, fordon, sortering och behandling med ett fast tillägg för administrationsavgift om 200 kr per faktura. Staden har även rätt till vite med 1.200 kronor per påbörjat dygn som bristen består om återvinningsstation inte hålls tillgänglig/tillgängliga för avlämning av förpackningsavfall eller returpapper på grund av underlåten vinterväghållning, dvs. snöröjning, bortforsling och halkbekämpning samt rätt till självkostnad enligt vad som anges ovan avhjälpa bristen på Materialbolagens bekostnad.

För det fall Staden eller Stadens entreprenörer orsakat ovanstående brister utgår inget vite.

Rengöring av behållare/klottersanering samt borttagande av affischer ska ske vid behov. Kvarstår bristen en (1) vecka efter att staden anmodat Materialbolagen om att vidta åtgärd äger staden rätt att avhjälpa bristen på Materialbolagens bekostnad till självkostnadspris för personal, fordon, och sanering med ett fast tillägg för administrationsavgift om 200 kr per faktura. Staden äger även rätt till vite med 1.200 kronor per dygn som bristen består. Vid särskilda väderförhållanden, regn eller kyla, kan klottersaneringen inte genomföras. Vid sådana förhållanden äger materialbolagen rätt till anstånd med åtgärden och befrielse från viteskrav.

Samordningsentreprenören, eller den Materialbolagen utser, ska med bemanning vara tillgänglig klockan 07.00-20.00 via telefon och i förekommande fall via e-post och/eller genom annan elektronisk överföring för att ta emot anmodan om rättelse eller klagomål från staden. Övrig tid finns möjlighet att lämna meddelande via telefonsvarare eller e-post. Samordningsentreprenören ska även hålla service till allmänheten under dagtid alla dagar i veckan.

Materialbolagen ska följa de generella regler och normer rörande buller och sanitära krav som vid var tid gäller för den verksamhet som producentansvaret medför.

Materialbolagen har rätt att kostnadsfritt lämna det grovavfall som felaktigt lämnats från hushållen vid återvinningsstationerna på de återvinningscentraler som Staden hänvisar till, varvid materialet skall lämnas sorterat i de fraktioner och i de mottagningsbehållare som återvinningscentralen håller enligt där gällande anvisningar. Materialbolagen ska kunna redovisa dokumentation enligt rutiner som parterna kommer överens om.

§ 7 Tömning

Materialbolagen ansvarar för att behållare töms med sådan frekvens att de inte blir fulla*. Med tömning menas även att utsorterat material som placerats utanför behållare, för vilket det råder producentansvar, ska tas med i samband med tömning. I samband med städning ska städaren lägga material för vilket det råder producentansvar i behållarna.

Om behållare, på grund av att förpackningsmaterial och/eller returpapper har placerats på eller intill behållarna så att behållarna inte är tillgängliga för avlämning av förpackningsmaterial och/eller returpapper, betraktas behållarna som fulla.

Tömning av behållare får ske helgfria vardagar mellan klockan 07.00 och 21.00 samt lördagar och helgdagar mellan klockan 10.00 och 21.00. Tidpunkten för insatserna på enskilda stationer/för enskilda fraktioner kan komma att tillfälligt inskränkas om verksamheten förorsakar väsentlig störning för boende och verksamheter eller det erfordras för uppfyllandet av de regler och normer som följer av miljöbalkens bestämmelser eller annars av lag eller andra föreskrifter.

Om Materialbolagen inte fullgör sina åtaganden och senast kl. 16.00 dagen efter anmodan vidtar rättelse äger Staden rätt till vite med 1.200 kronor per behållare och påbörjat dygn som bristen består. Staden äger därutöver rätt att avhjälpa bristen, varvid materialet ska levereras till Materialbolagens ordinarie entreprenörs anläggning. Staden äger rätt till ersättning för levererat material enligt vid var tid gällande marknadspris.

Samordningsentreprenören, eller den Materialbolagen utser, ska med bemanning vara tillgänglig klockan 07.00-20.00 via telefon och i förekommande fall via e-post och/eller genom annan elektronisk överföring för att ta emot anmodan, om rättelse eller klagomål från staden. Övrig tid finns möjlighet att lämna meddelande via telefonsvarare eller e-post. Samordningsentreprenören ska även hålla service till allmänheten under dagtid alla dagar i veckan.

* se särskild dokumentation, enligt § 9

§ 8 Ansvar för skador

Materialbolagen svarar för skador på träd, buskar och andra anordningar intill återvinningsstationen som är hänförliga till Materialbolagens verksamhet enligt detta avtal.

Materialbolagen svarar för eventuella skador för och anspråk från tredje man.

Materialbolagen svarar även i övrigt för störningar och skador som verksamheten enligt detta avtal ger upphov till.

§ 9 Ansvarsförhållande, rutiner och driftkontroll

Materialbolagen ska kvartalsvis till Staden rapportera:

- insamlade mängder per fraktion
- antal inkomna klagomål fördelat på typ och station
- avlämnade mängder grovavfall, se § 6.

Parterna ska träffa särskild överenskommelse om dokumentationsrutiner .

Parterna tillsammans med samordningsentreprenören ska senast sista dagen i varje kvartal hålla avstämningsmöte avseende driften.

Materialbolagen eller den av Materialbolagen utsedde Samordningsentreprenören ansvarar för kontinuerlig tillsyn av återvinningsstationerna.

§ 10 Informationsfrågor

Staden ska informera om de insamlingssystem som hushållen har tillgång till. Informationen ska bland annat innehålla plats- och sorteringsanvisningar samt information av motivationshöjande karaktär. Materialbolagen ska lämna de uppgifter Staden behöver för att kunna informera hushållen. Uppgifterna skall vara tydliga och lättillgängliga och uppfylla de krav som Staden ställer för att uppgifterna ska kunna användas för sitt avsedda ändamål.

Materialbolagen ansvarar för informationen vid varje återvinningsstation. Informationen ska vara tydlig, lättillgänglig, aktuell och innehålla:

- Sorteringsanvisningar
- Uppgift om telefon, e-postadress samt Internetadress till Materialbolagen eller Samordningsentreprenören för allmänhetens frågor och eventuella klagomål

Informationen ska utformas i samråd med Staden.

Materialbolagen ska omgående informera Staden vid omlokalisering/borttagande av återvinningsstationer.

Om Materialbolagen inte fullgör sina informationsåtaganden enligt denna paragraf och inte efter fyra (4) dygn efter anmodan vidtar rättelse äger Staden rätt till vite med 1.200 kronor per påbörjat dygn som bristen består.

Samordningsentreprenören, eller den Materialbolagen utser, ska med bemanning vara tillgänglig klockan 07.00-20.00 via telefon och i förekommande fall via e-post och/eller

genom annan elektronisk överföring för att ta emot anmodan om rättelse eller klagomål från staden. Övrig tid finns möjlighet att lämna meddelande via telefonsvarare eller e-post. Samordningsentreprenören ska även hålla service till allmänheten under dagtid alla dagar i veckan.

§ 11 Fakturering av viten och Stadens insatser

Staden rapporterar och fakturerar (30 dagar) månatligen FTI för insatser genomförda på Materialbolagens bekostnad enligt § 6, 7 och 10 samt viten enligt samma bestämmelser. Staden äger rätt att fakturera viten särskilt. Fakturorna förfaller till betalning 30 dagar efter fakturadatum.

§ 12 Rätt till återtagande av mark

Staden äger rätt att återta markområden för återvinningsstation om Staden behöver marken för annat ändamål. Materialbolagen ska därvid avträda markområdet tre månader efter att Staden skriftligt gjort framställan härom. Staden ska i sådant fall, ställa annan likvärdig plats till förfogande. Staden eller ledningsdragande verk/bolag äger rätt att omgående, varmed avses inom fjorton (14) kalenderdagar, ta i anspråk markområde för återvinningsstation om området behövs för underhåll av ledningar mm.

Om det krävs för att undvika större skada på egen eller annans egendom, undvika omfattande olägenheter eller det annars föreligger synnerliga skäl för omedelbara räddningsåtgärder eller andra åtgärder för att undvika eller undanröja effekterna av eller riskerna för sådana omfattande skador och olägenheter äger Staden rätt att omedelbart ta i anspråk markområdet. Vid sådant ianspråktagande ska Staden se till att intrånget så långt möjligt begränsas.

§ 13 Utveckling av insamlingssystem

I bilaga 3 redovisas att parterna är överens om målsättningen att den fastighetsnära insamlingen av förpackningsavfall och returpapper ska öka.

I bilaga 4 redovisas etablering av tre mottagningspunkter för stora förpackningar och förpackningsvolym; en i söderort, en i västerort samt en i eller i anslutning till stenstaden.

I bilaga 5 regleras förutsättningarna för "gratis hämtning" vid fastighetsnära källsortering i krantömda behållare.

§ 14 Avtalsperiod

Detta avtal gäller från och med 1 januari 2007 till och med den 31 december 2009 och upphör utan föregående uppsägning. Om parterna senast 12 månader före avtalstidens utgång träffar en skriftlig överenskommelse om förlängning förlängs avtalet på samma villkor med 2 år. Förlängning av avtalet kan ske vid två tillfällen med 2 år per gång. Vid andra förlängningsperiodens utgång upphör avtalet utan föregående uppsägning.

§ 15 Omförhandling på grund av oförutsedda händelser

Om gällande lagstiftning eller Naturvårdsverkets föreskrifter ändras på ett sådant sätt att förutsättningarna för detta avtal väsentligen ändras för endera parten äger part rätt att påkalla omförhandling av avtalet. I det fall överenskommelse inte träffas senast sex (6) månader efter det att omförhandlingen skriftligen påkallats äger part rätt att skriftligen säga upp avtalet till upphörande efter sex (6) månader från delgivning av sådan uppsägning.

§ 16 Avtalets förtida upphörande

Detta avtal kan sägas upp av part till omedelbart upphörande om part i väsentlig mån åsidosätter sina förpliktelser enligt detta avtal och efter anmodan inte vidtar rättelse inom tjugo (20) dagar.

§ 17 Tvist

Tvist i anledning av detta avtal skall prövas av allmän domstol.

§ 18 Giltighet

Detta avtal är för sin giltighet beroende av att Stockholms kommunfullmäktige godkänner avtalet genom beslut som senare vinner laga kraft.

Detta avtal har upprättats i 2 exemplar varav parterna tagit varsitt.

Stockholm den 2 november 2006
Stockholms kommun genom
dess renhållningsnämnd

Johan Castwall
Förvaltningschef
Renhållningsförvaltningen

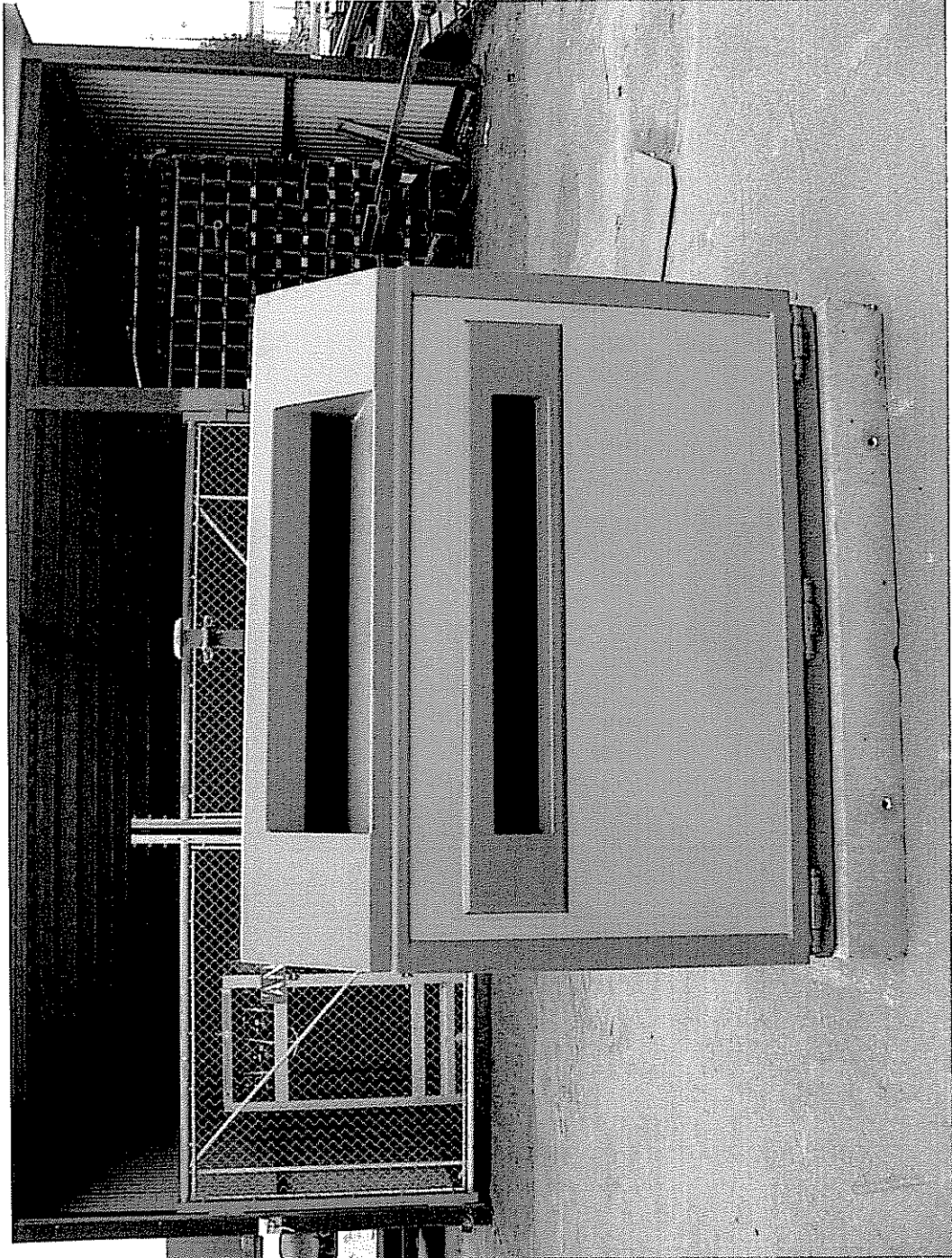
Stockholm den 2 november 2006
För Materialbolagen enligt fullmakt

John Strand
VD
Förpacknings- och
Tidningsinsamlingen AB

Bilaga 1.

Markupplåtelseavtal Stockholm - Bilaga 2					
Viljeinriktning antal Atervinningsstationer					
Stadsdel	Befintligt antal	Behov av ytterligare	Totalt efter utbyggnad	Antal invånare	
Bromma	18	9	27	60	2,2
Enskede-Årsta	20	2	22	46	2
Farsta	22	3	25	46	1,8
Hägersten	12	5	17	29	1,7
Hässelby-Vällingby	23	5	28	59	2,1
Katarina-Sofia	13	7	20	45	2,2
Kista	5	3	8	30	3,7
Kungsholmen	20	7	27	54	2
Liljeholmen	8	3	11	31	2,8
Maria-Gamla Stan	19	10	29	64	2,2
Norrmalm	16	14	30	62	2
Rinkeby	2	0	2	15	7,5
Skarpnäck	14	3	17	40	2,3
Skärholmen	9	2	11	30	2,7
Spånga-Tensta	14	3	17	34	2
Vantör	14	3	17	35	2
Alvsjö	13	0	13	21	1,6
Ostermalm	14	15	29	61	2,1
	256	94	350	762	

Bilaga 3

Fastighetsnära insamling

Insamlingen av förpackningsavfall och returpapper ska anpassas till lokala förutsättningar, företrädesvis genom fastighetsnära insamling där så är lämpligt och möjligt.

Parterna är överens om målsättningen att den fastighetsnära insamlingen av förpackningsavfall och returpapper ska öka, bl a genom det åtagande som materialbolagen gör i och med detta avtal att uppdra åt sina insamlingsentreprenörer att på fastigheter kostnadsfritt tömma krantömmade behållare som ställts upp på bekostnad av fastighetsägare. Parterna ska vid årliga kontrollstationer, dels bedöma/stämna av hur stor andel av flerbostadshusen som har fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper, dels diskutera om det är lämpligt och möjligt att öka den fastighetsnära insamlingen av förpackningsavfall och returpapper ytterligare, samt vilka åtgärder som i sådant fall är nödvändiga.

Materialbolagen ska till staden, efter halv- och helårsskiften, redovisa vilka mängder av respektive fraktion som samlats in fastighetsnära från hushåll.

Bilaga 4**Stora förpackningar och förpackningsvolym**

Med anledning av det stora trycket på återvinningsstationerna samt bebyggelsestrukturen i Stockholms stad etablerar Materialbolagen tre mottagningspunkter för stora förpackningar och förpackningsvolym i Stockholm; en i söderort, en i västerort samt en i eller i anslutning till stenstaden. Etableringarna ska vara gjorda senast den 1 oktober 2007.

Bilaga 5

Krantömning av fastighetsägares behållare

De krantömmade behållare som fastighetsägare installerat för tidningar och förpackningar töms av Materialbolagen så länge de kan tömmas på motsvarande sätt som återvinningsstationerna. Materialbolagen åtar sig att tömma dessa behållare utan att belasta fastighetsägaren med kostnader för tömning och transport förutsatt att fastighetsägaren ansvarar för att:

- Hämtningsförhållandena är acceptabla, enligt av materialbolagen och Staden fastlagda kriterier
- Invändningar mot hämtningsförhållandena inte reses av myndighet
- Det utsorterade avfallet håller en acceptabel kvalitet. Detta sker bl a genom att de boende genom fastighetsägarens försorg får bra information om hur de ska sortera och återkoppling om insamlingsresultaten.
- Behållarna ges en lämplig utformning bl a ifråga om inkasthål och för tömning samt att de har en minsta volym för kartong respektive returpapper på 2,7 m³ och för övriga materialslag på 1,7 m³.

Miljöförvaltningens tillsyn på ÅVS 13/6

Adress	Typ av nedskräpning	Överfyllda behållare	Sorteringsanvisningar	Skyvt
Norra Bantorget	Förpackningar och soppåsar	Pappersförp. och tidningar	Saknas	
Karlbersv./Norrbäckag	Förp., tidningar och soppåsar	Metallförp. och tidningar	Saknas	
Karlbersv./Norra stn	Förpackningar och tidningar	Pappersförp. och tidningar	Saknas	
Norra stn/p-yla	Små skräpigt vid muren intill	Glas	Saknas	
Dannemorav. 19	Kläder, snabbmat - grovavfall	Tidningar	Saknas	
Sveavägen 143	Förpackningar	Pappersförpackningar	Saknas	
Hagagatan 25	Lampa - grovsopa	Tidningar		Saknas
Karlbersv./Västmannag	Förp. o. sopsäck med sopor	Metall- och pappersförp.		
Odeng/Gyldeng.	Skräpigt under behållarna, glas	Pappersförp.		
Luntnakarg. 80	Förpackningar	Pappersförp. och tidningar		
Luntnakarg. 19		Pappersförpackningar		
Tegnérq 27		Pappersförp. och tidningar		
Kungsholmen		Pappersförp. och tidningar		
Norra målarstrand	Förp., säck m sopor, trätrall, AI			
Pontonjärsg 19	Sopsäck m. sopor, målarburk, frigolit	Tidningar		
Fridhemsgatan 13		Tidningar		
Kungsholmstrand	Förpackningar, mjukplast	Pappersförp. Och ofärgat glas		
Pipersgränd	Förpackningar	Pappersförpackningar		

Uppföljning av anmärkningar ÅVS 14/6

Norra Bantorget	Förp. och soppåsar, ej åtgärdat	Åtgärdat	Saknas
Upplandsgatan	Tidningar	Tidningar	
Karlbersv./Norrbäckag	Ej åtgärdat	Ej åtgärdat	Saknas
Karlbersv./Norra stn	Ej åtgärdat, se ovan	Ej åtgärdat	Saknas
Dannemorav. 19	Ej åtgärdat	Ej åtgärdat	Saknas
Sveavägen 143	Ej åtgärdat	Ej åtgärdat	
Hagavägen 25			
Karlbersv./Västmannag	Åtgärdat, ny sopsäck	Åtgärdat	
Odeng/Gyldeng.	Ej åtgärdat	Åtgärdat	
Luntnakarg. 80	Åtgärdat, soppåse frigolit	Åtgärdat	
Pipersgatan	Ej åtgärdat	Ej åtgärdat	

Stadsdelsförvaltningarnas hantering av klagomålen gällande återvinningsstationerna

1. Antecknas antalet klagomål som kommer till Stadsdelsförvaltningen angående nedskräpning, fulla behållare m.m. vid återvinningsstationerna (ÅVS) ?

Ja Nej

Om ja – hur många klagomål har inkommit under maj, juni respektive juli 2006?

2. Vidarebefordras klagomålen till Förpacknings- och tidningsinsamlingens kundtjänst 0200-880311 av stadsdelen ?

Ja Nej

Om nej – vad säger stadsdelen till de som klagar?

3. Har Stadsdelsförvaltningen framtvingat städning av ÅVS genom egen städentreprenör ?

Ja Nej

Om ja – hur många gånger har det skett?

4. Fungerar skötseln och driften av ÅVS tillfredsställande ?

Ja Nej

Om nej – vad behöver göras?

Frågor som kräver ett mer utförligt svar ber vi er skicka separat via e-post tillsammans med bifogad frågeformulär där ja och nej är ifyllda.

Tack för att du tog dig tid dina uppgifter är värdefulla för Miljöförvaltningen.

Kontakta Eva-Britt Andersson ank 288 57 om du har några frågor angående formuläret.

MILJÖFÖRVALTNINGEN har under sommaren 2006 genomfört tillsynsbesök på 18 återvinningsstationer i Stockholms stad. Stationerna kontrollerades med avseende på skötsel och tömningsrutiner. Huvuddelen av stationerna uppvisar brister vad gäller tömning av behållarna varför förpackningar och tidningar hamnar utanför.

www.stockholm.se/miljoforvaltningen

